

...az az igaz?

A „mit (nem) felejthetsz?” kérdéssel mindannyian szembenézünk, sőt bizonyosan állítható, hogy ez a szembenézés folyamatos. Annyira, hogy ha a kétélű (igen?/nem?) kérdésben rejlő válaszok bármelyikére bólintunk, már ez a bólintás is ítélet, indok, magyarázat, *hiszen* – magyarázzuk magunknak – ami nem felejthető, az az igaz, ami nem igaz (kellemetlen stb.), azt felejteni kell... És így küszködünk az emlékekkel, az emlékezettel, és mindennel, ami felejtető vagy felejthetetlen.

Szavai Eszter, három és fél éves (1981) rajza: Zsuzsi baba, mellette ablak

Az emlék(ezés)től, ha nem menekülhetünk, akkor – szembenézünk. És talán Móricz Zsigmond *Életem regénye* című könyvének megállapítása is „olyan elgondolkodtatóan” ismerős: „Tíz éves koromig több történt velem, mint azóta ötven év alatt”... Kiszolgáltatottak vagyunk: önmagunknak és az emlékeinknek. George Orwell *1984* című könyvében így fogalmaz: „Hogyan lehetne bizonyosságot szerezni akár a legnyilvánvalóbb tényekről, ha az embernek semmiféle kúforrása nincs saját emlékezetén kívül?”

Folyóiratunknak ezt a számát az emlékezet(ünk) egyszemélyes harcának szenteljük, azzal a gondolattal és szándékkal, hogy arra *emlékeztessünk*: az egyszemélyes küzdelmeinkben is segíthetjük egymást, akár csak annak tudatosításával is, hogy nem vagyunk egyedül. És itt nem a „szaktudományok”, hanem a „személyesség” attitűdje az elsődleges, mert azonnal, jelzésekből is érthető, mert olyan ismerős...

kiindulópont

És nagyon fontos, hogy „mindent tudjunk megbeszélni”; annyira ismerős a kisfia elvesztésére emlékező édesanya mondata: „a szemeit is nagyon furcsának találtam”. Saját félelmeinket halljuk vissza benne. És megtanulunk megérezni valamit, amire szerzünk, a gyászoló édesanya így emlékezik: „Azután elvesztette az eszméletét, majd tíz perc múlva meghalt. Aznap kitépték a szívemet.”

Hogyan lehet kitépott szívvel tovább élni?

Négy évvel kisfia halála után mit érez egy ember? „A nagyobb ünnepek ma sem fájdalommentesek, sőt, idén iskolába menne, ez most nagyon nehéz”.

Annyira nehéz, hogy sokan úgy vélhetik: nem is illő, nem is lehetséges beszélni erről annak, aki maga is nem (volt) szenvedő alany. Akkor viszont szenvedő alanyként (első gyerekének halálát elszenvedő anyaként, ma „boldog nagymamaként”) azt kell mondanom, hogy: talán meghallgatni nem feltétlenül kell, de beszélni szükséges. (Mondom ezt akkor is, ha életem társa, a férjem, az örök háritó, legutóbbi nyilvános előadásom alatt felállt, és kiment, mihelyt e személyes „emlékemet” példaként említettem. A háritás is küzdelem. Nem vitathatom senkinek a jogát a háritásra.)

Olyan történelmi korszakban élünk, amikor az emlékezéssel és kényszerű emlékezet-kieséssel való szembesülés társadalmi probléma, hiszen a világnak ezen a részén évtizedekig tapasztalták emberek tízmilliói az orwelli kép konkrét tartalmát: „üresre facsarunk, aztán megtöltünk önmagunkkal”. Akikkel ezt tette egy rendszer, azok a nemzedékek most önmagukat keresik, hogy – saját magukkal és saját életükkel – feltöltődjenek.

A tényekre is másképpen emlékezünk, az igazságot is más- és másképpen keressük. De... Az emlékezés maga is valóság, és az emlékezés valóságával való szembenézést „meg nem spórolhatjuk”.

A FORDULÓPONT a „Nagy Testvér szemmel tart” rémületes évtizedei után, a Big Brother-kedő valóság-nélküli valóság-showk világában az egymást kereső, segítőkész emberi tekintetekre kívánja irányítani a figyelmet. Már egy évtizede; következő, 2008. évi 1. számmal ugyanis lapunk a tizedik évfolyamába lép... És a tíz éve megkezdett úton halad tovább.

Társainknak ez úton, Kedves Olvasóinknak Békés Karácsonyt és Boldog Új Évet kívánunk!

(Sz. I.)